

Erdővédelmi aktualitások

különös tekintettel a Parkerdő területére

Csóka György, Koltay András, Hirka Anikó és Janik Gergely

Budapest
2011. június 9.

Erdészeti Tudományos Intézet
Erdővédelmi Osztály

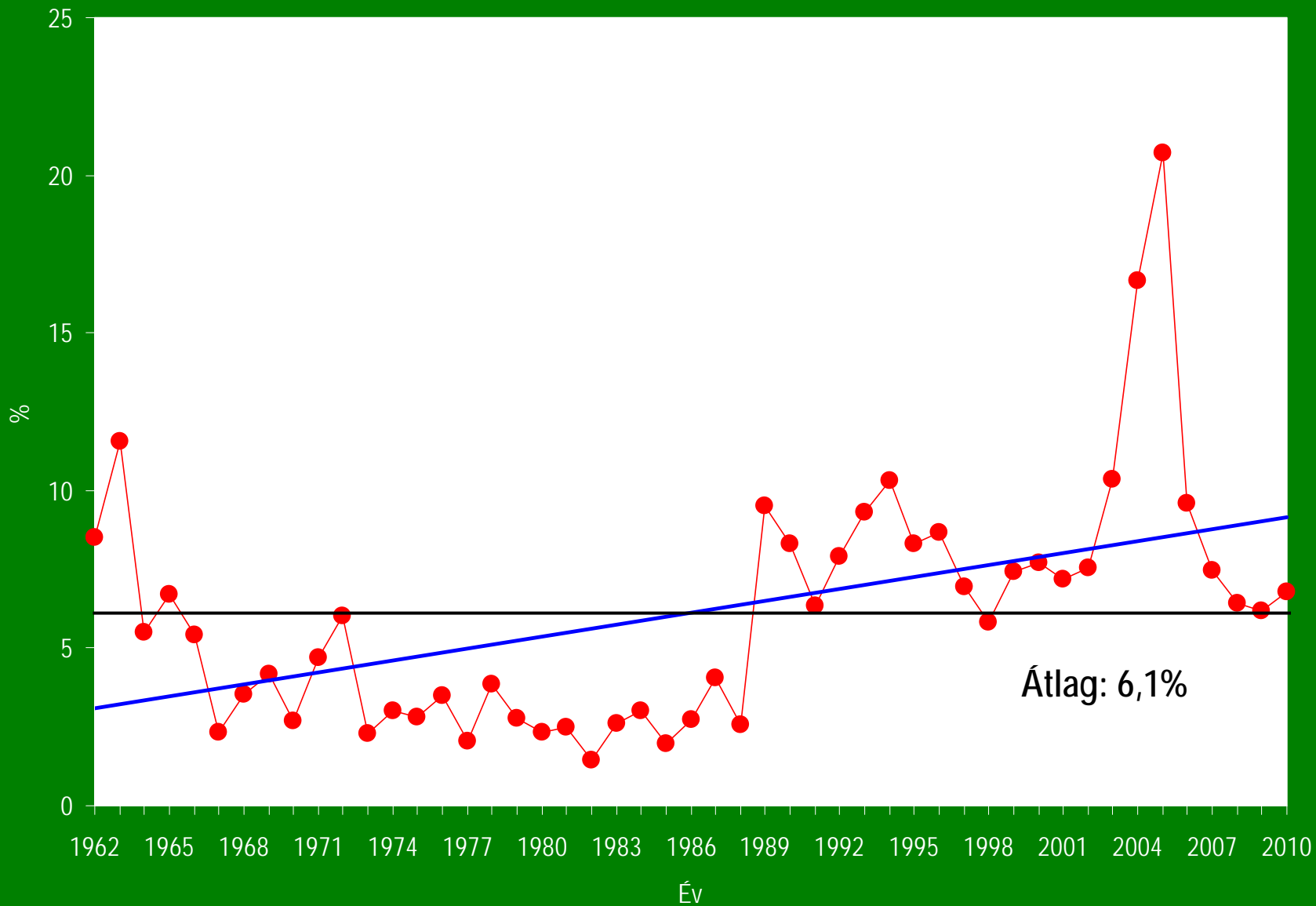
Klíímaváltozás

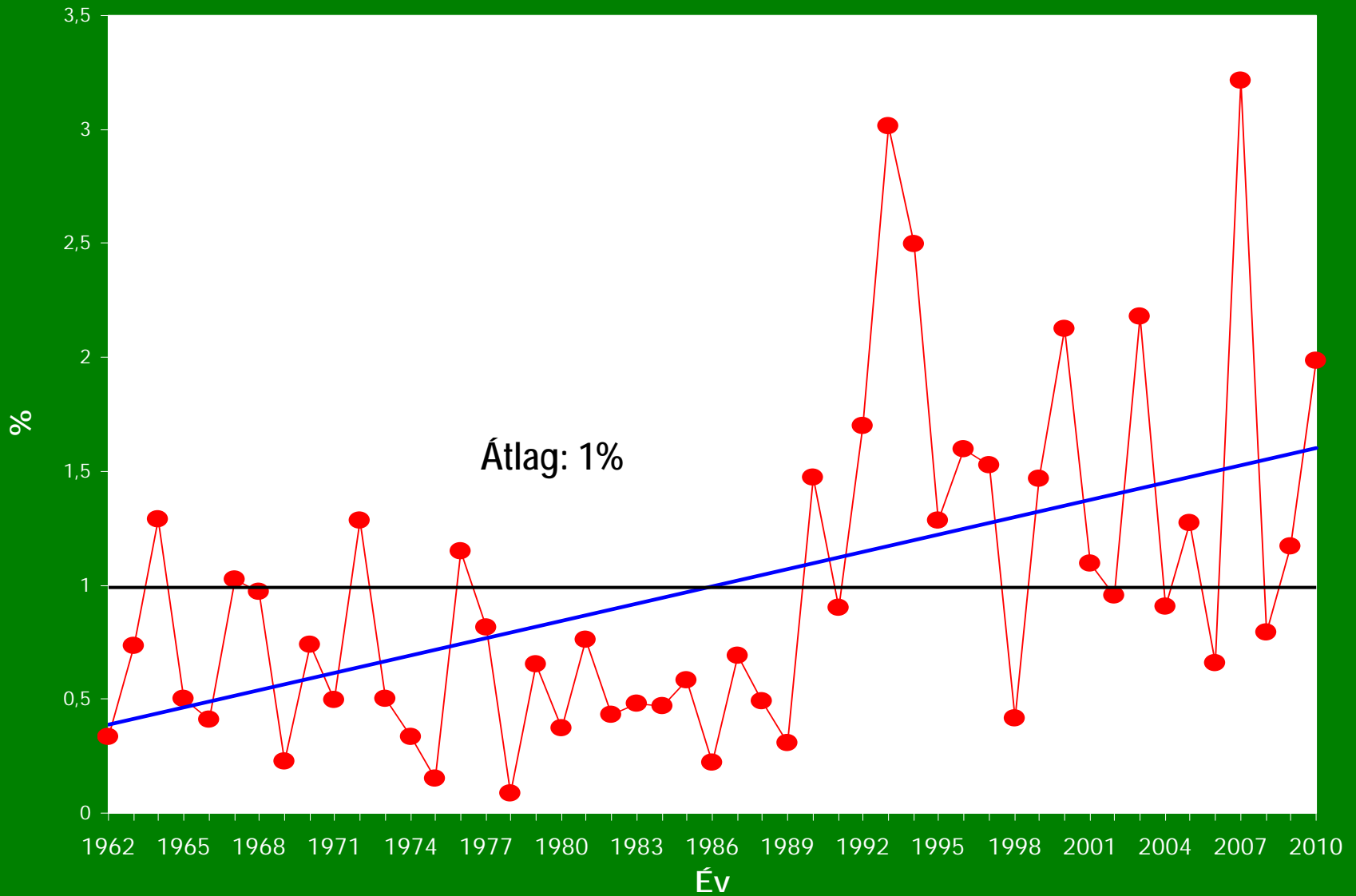
Lebarnult jegesmedvék, és egyéb rémtörténetek...

Mit jósolnak nekünk a klímakutatók?

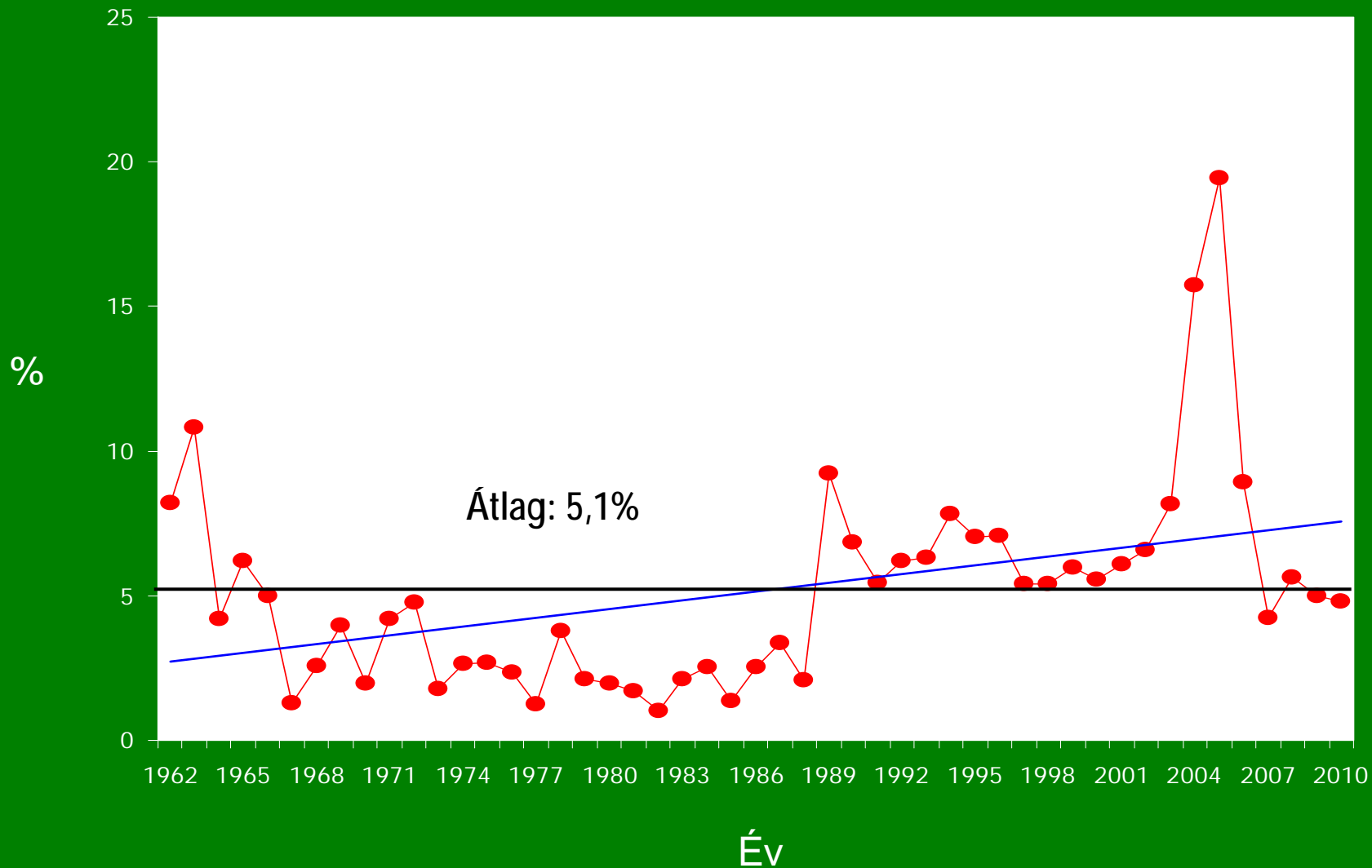
1. Gyakoribb, hosszabb és súlyosabb aszályokat
2. Az extrém időjárási események gyakoriságának növekedését

Éves összesített erdőkárok az erdőterület arányában 1962 és 2010 között

Éves abiotikus erdőkárok az erdőterület arányában 1962 és 2010 között

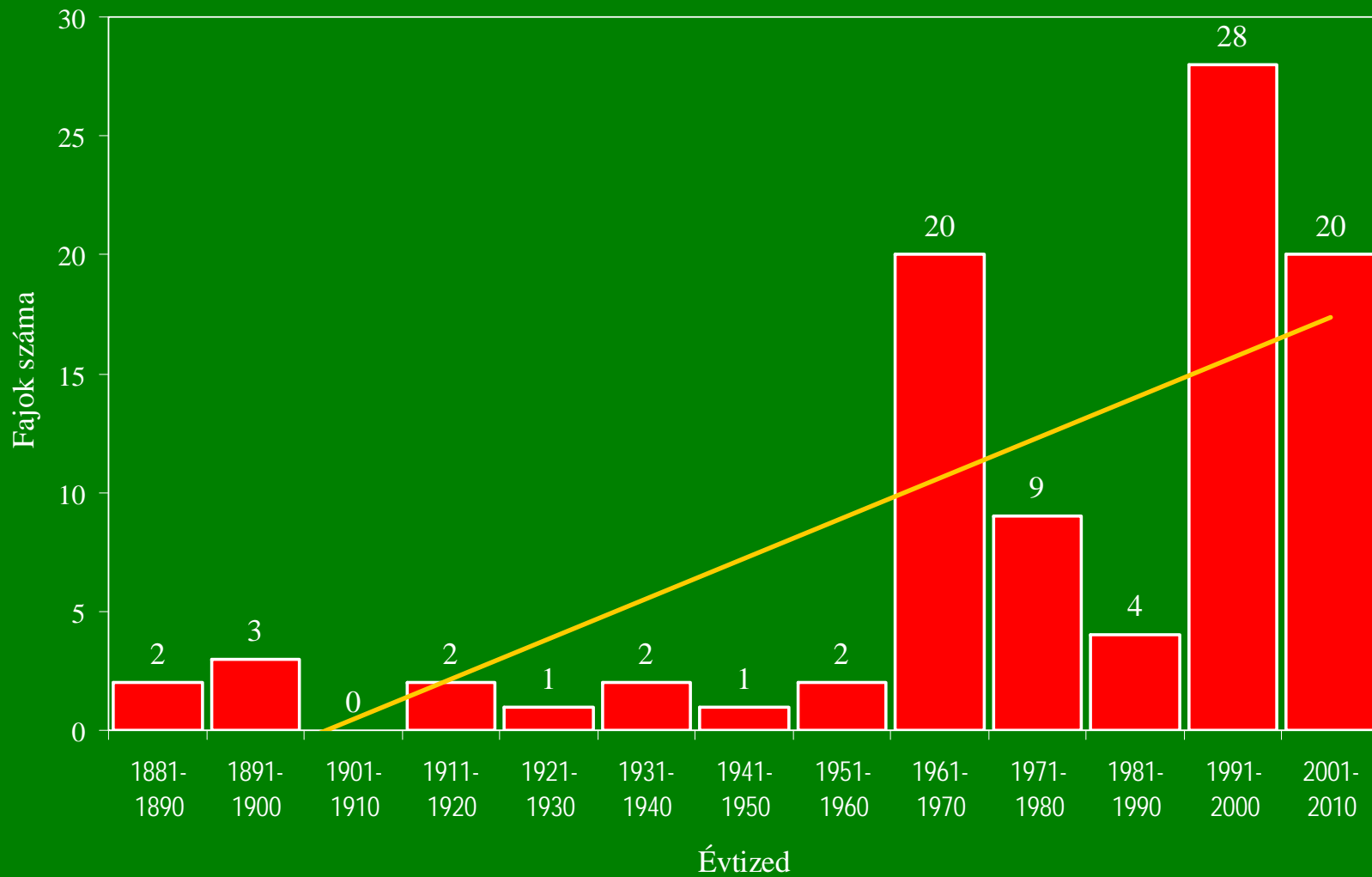

Éves biotikus erdőkárok az erdőterület arányában 1962 és 2010 között

McDonald's

A jövevény erdei rovarfajok száma Magyarországon
 évtizedenként, 1880 és 2010 között

Az utóbbi két évtizedben (1991-2010) több
jövevény rovarfaj jelent meg erdeinkben, mint az
előtte eltelt 110 évben (1881-1990)!!!!

Corythuca ciliata

1976

Neoclytus acuminatus

1981

Parectopa robiniella

1983

Dasineura gleditsiae

1992

Cameraria ohridella

1993

Oxycarenus lavaterae

1995

Phyllonorycter robiniella

1996

Megabruchidius toikeni

2001

Prociphilus fraxinifolii

2003

Aproceros leucopoda

2003

Obolodiplosis robiniae

2006

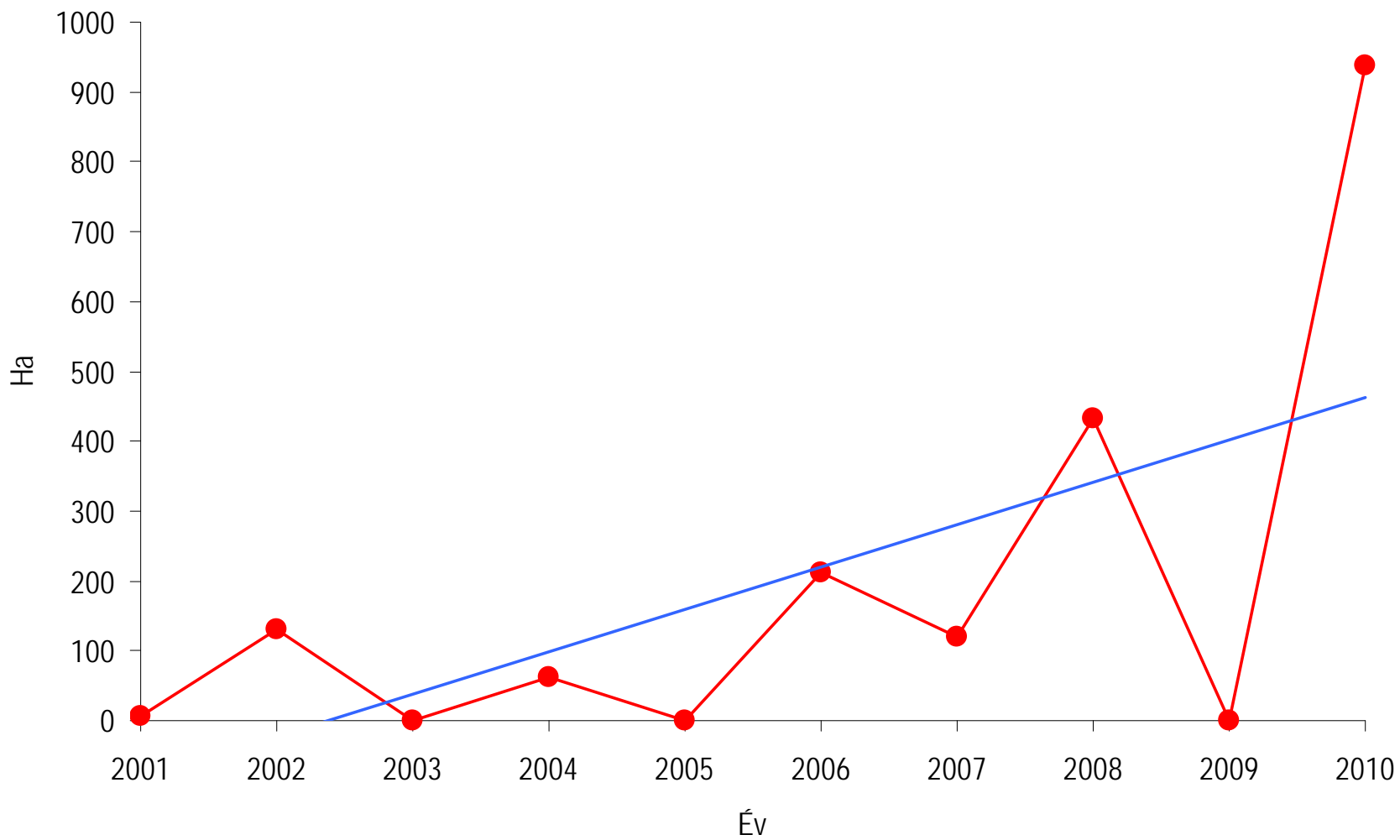

Dryocosmus kuriphilus

2009

Jövevény erdészeti jelentőségű rovarfajok az utóbbi 35 évből

Abiotikus károk

Viharkárok a Parkerdő területén 2001-2010 között

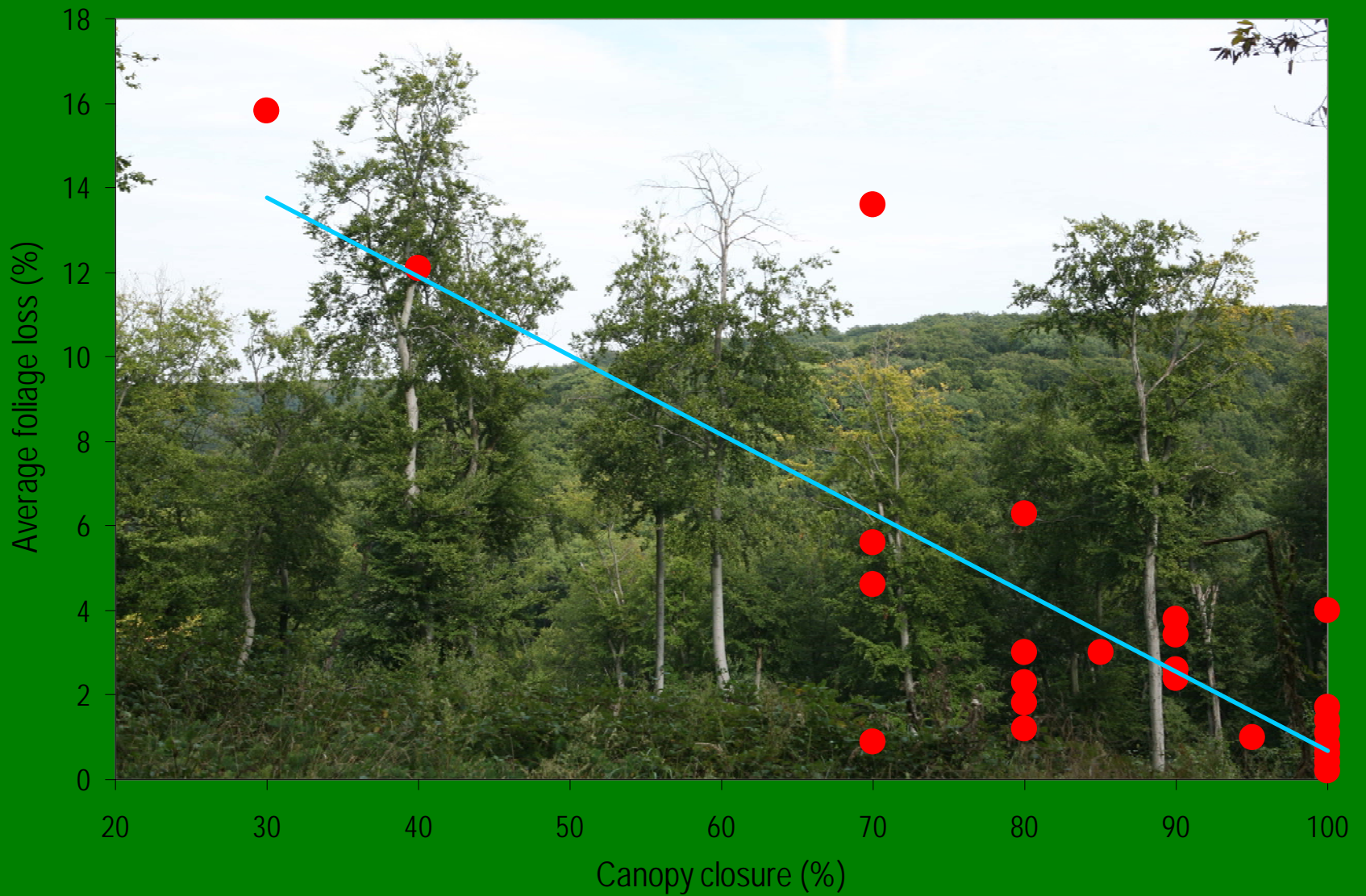

Záródáshíány

Nyári viharkár mátrai bükkösben

A záródás és az egészségi állapot összefüggése bükkösökben (2009)

Zöld karcúdészbogár

(Agrilus biguttatus)

Zöld karcsúdíszbogár
(*Agrilus viridis*)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
L												
B												
I												
P												
L												
² L												

Az *Agrilus viridis* élelciklusa Magyarországon

Kifejlődése normál esetben két évig tart. **Száraz, meleg, aszályos időszakokban, alacsonyabb tengerszint feletti magasságban, záródáshiányos állományokban** azonban 1 év alatt is kifejlődhet

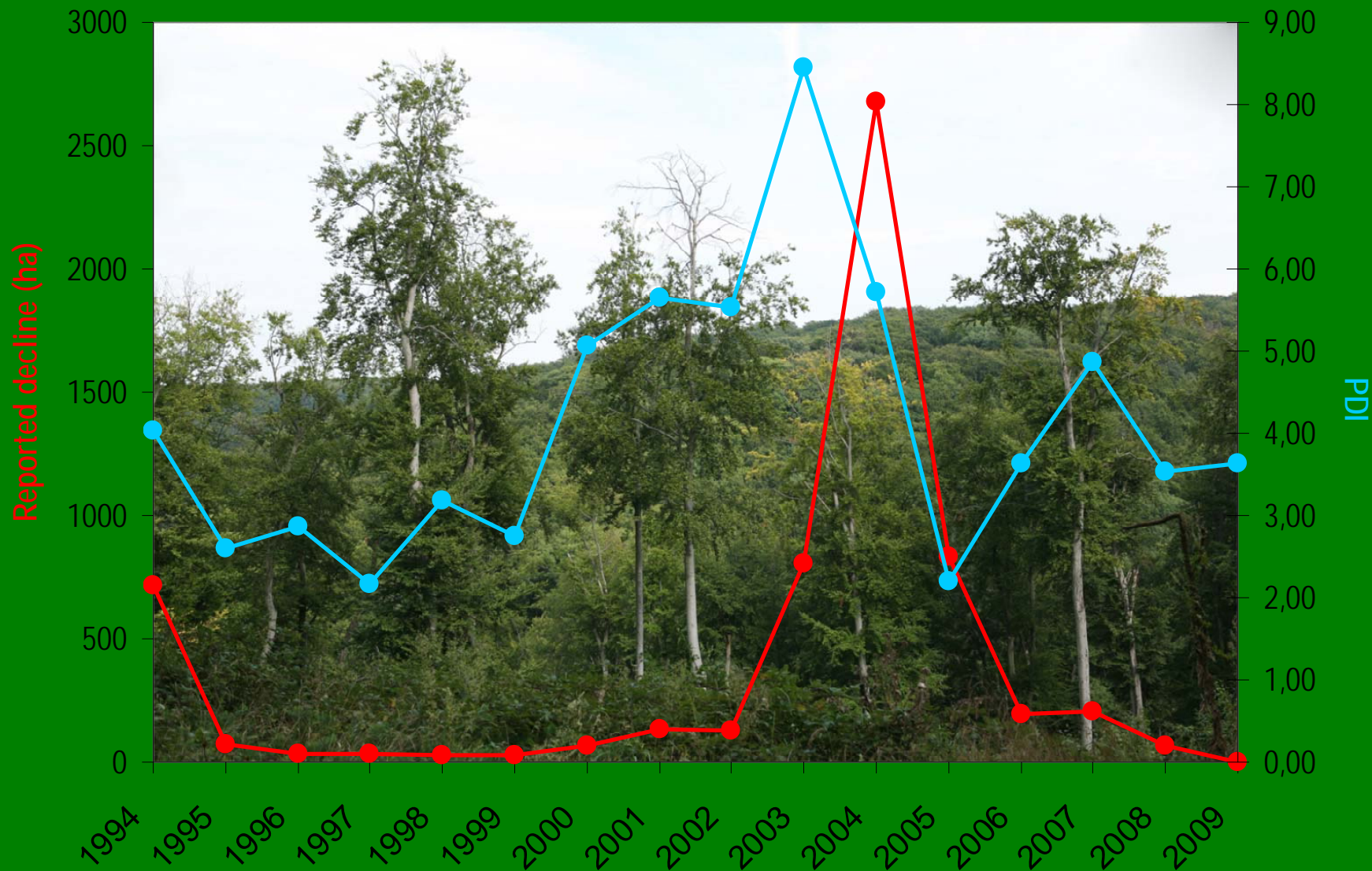

Egészséges bükk korona

A bejelentett **bükkpusztulás** és a **Pálfai aszályindex** éves értékei Magyarországon

Bóbítás bükkszú

(Taphrorychus bicolor)

Taphrorychus bicolor

Kétpettyes díszbogár

(Agrilus biguttatus)

Kétpettyes díszbogár (*Agrilis biguttatus*)

Szalagos díszbogár

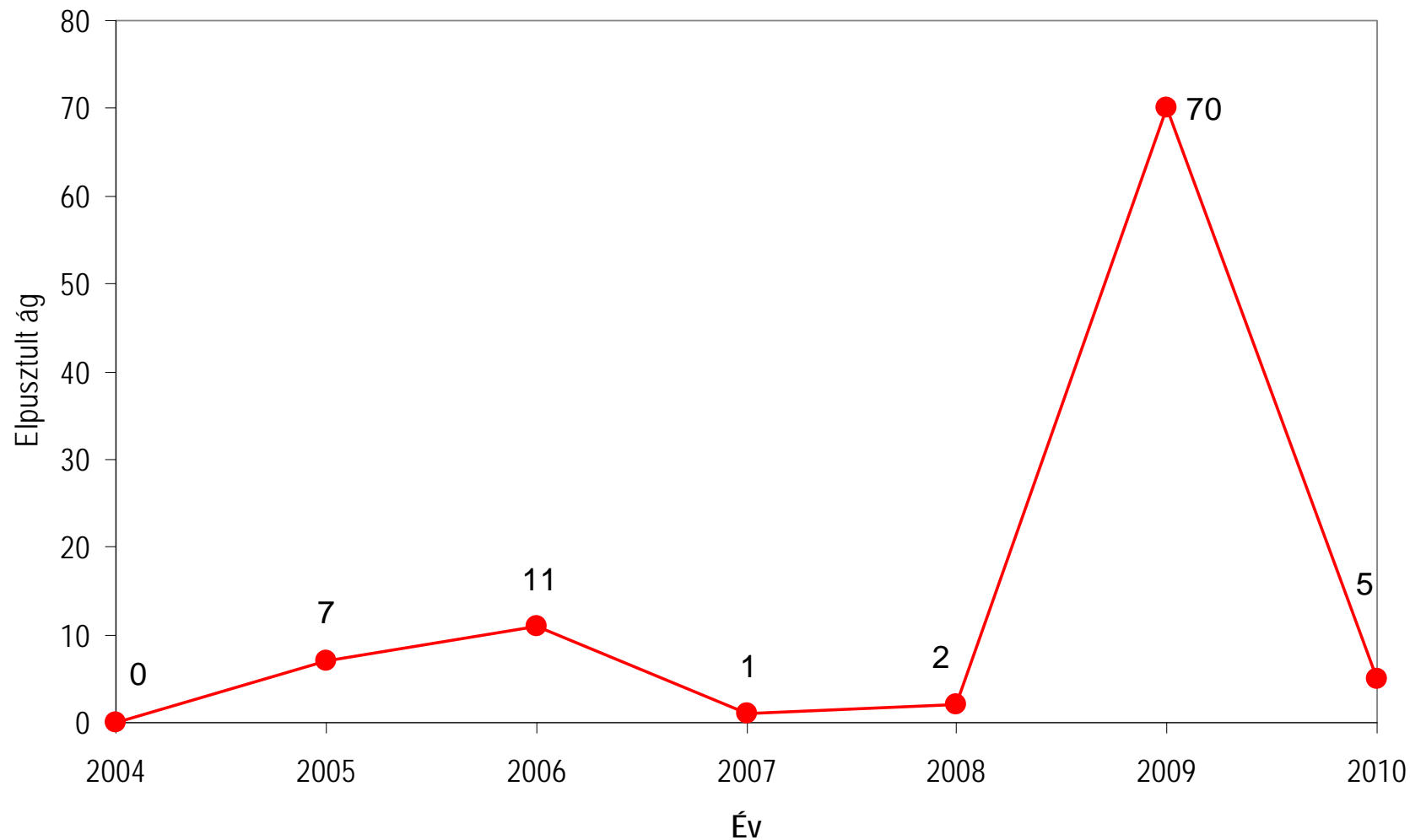
(Coraebus florentinus)

Szalagos díszbogár
(*Coraebus florentinus*)

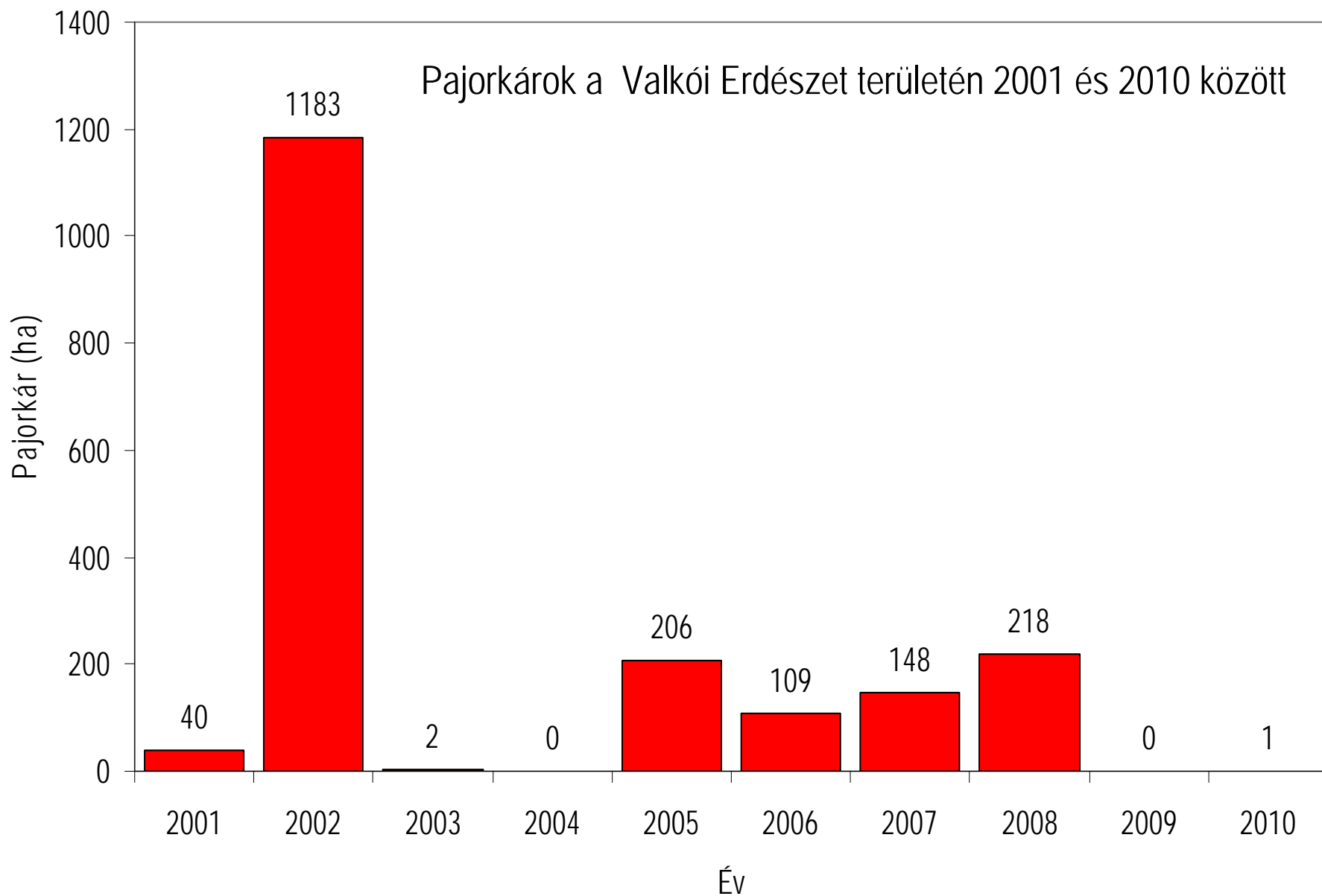

Coraebus által elpusztított ágak a Piliszentlászló 56A parcellán

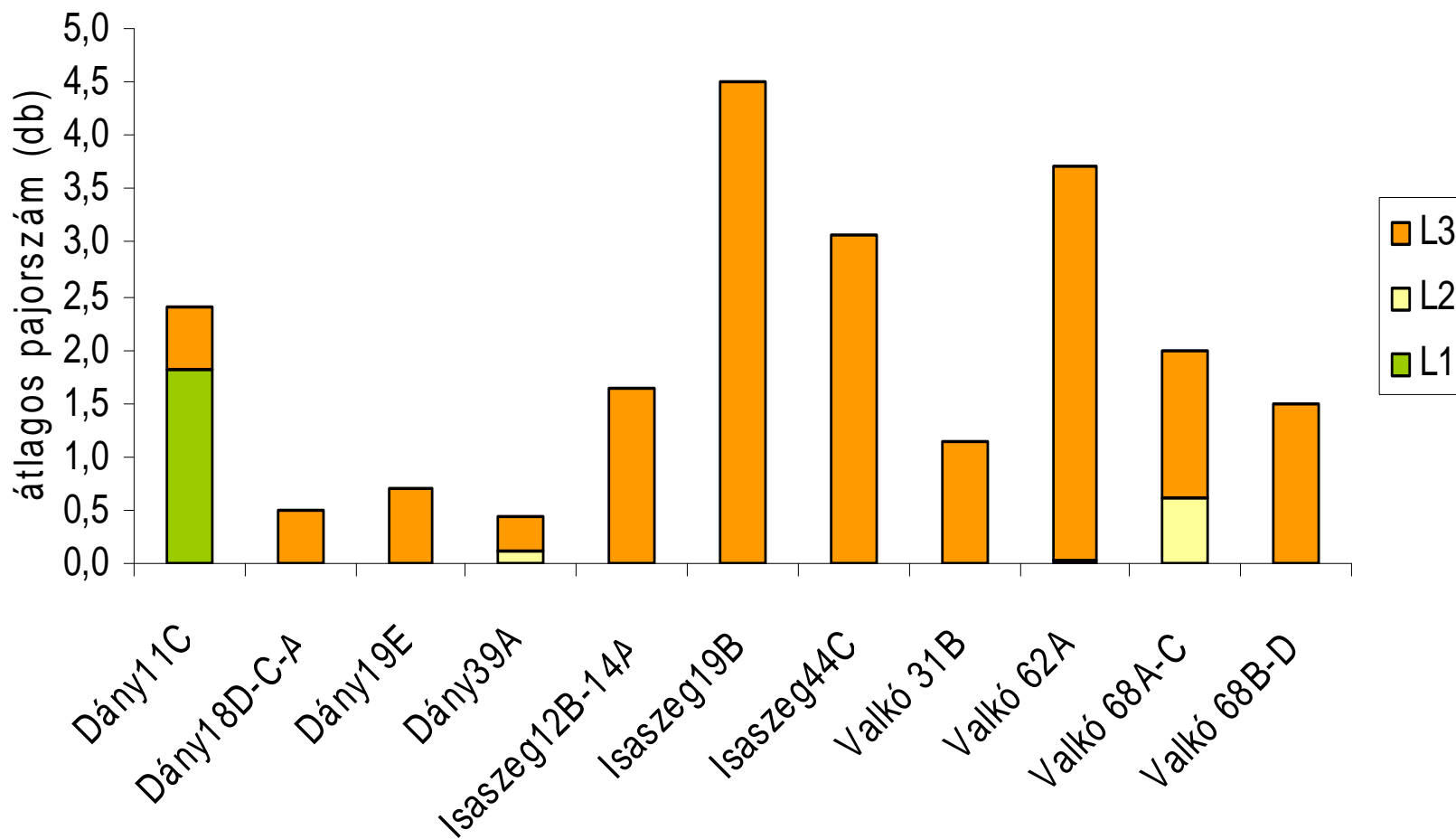
Az örökzöld pajorkár...

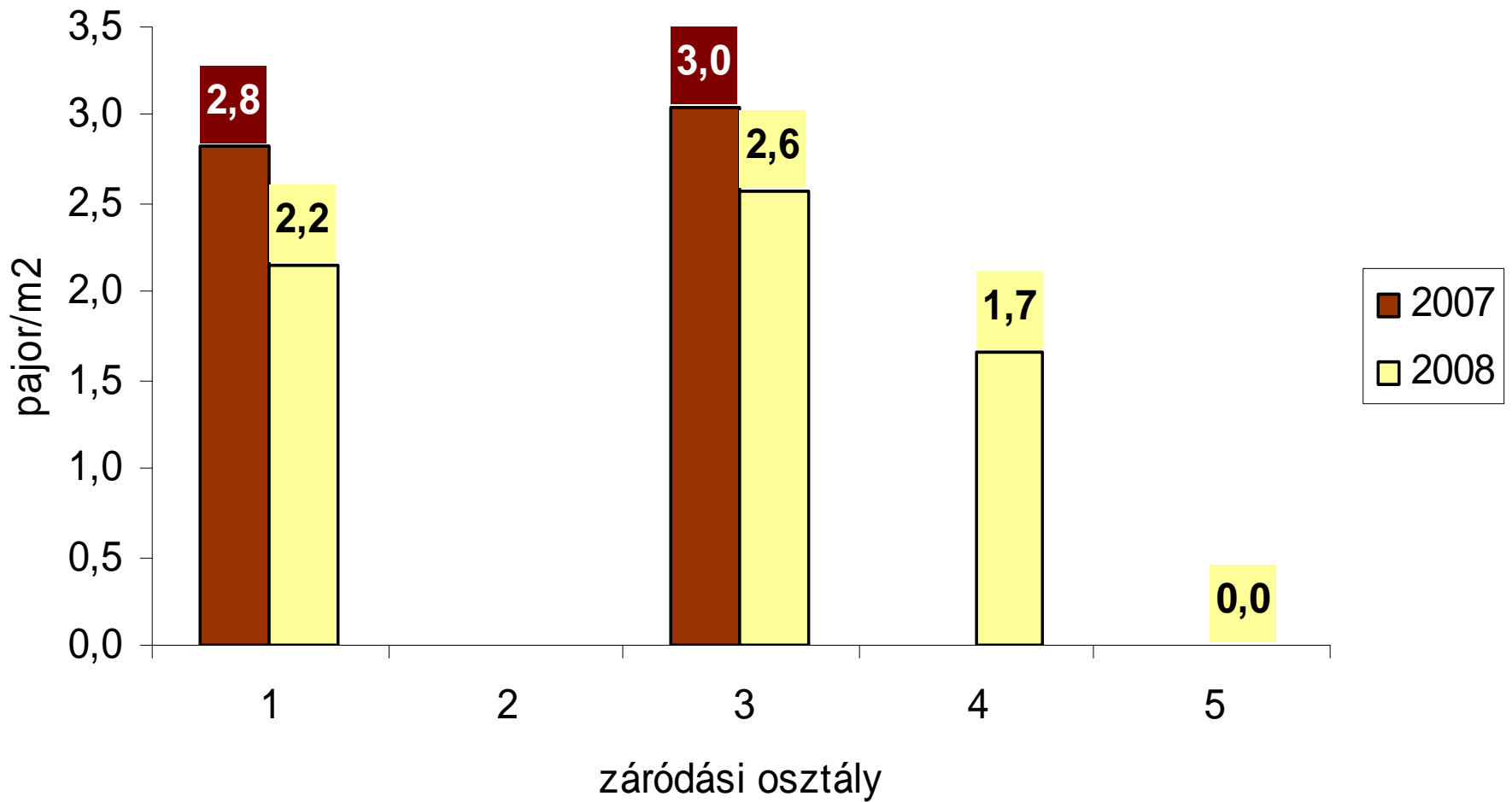
Pajorkárok a Valkói Erdészeti területén 2001 és 2010 között

A pajorfeltárás eredményei a megbízhatóan mintázott erdőrészekben

Az átlagos pajorszám és a záródás összefüggése (kezeletlen területeken)

**Két új lombfogyasztó nemes
nyár állományokban**

Chrysomela cuprea

Chrysomela cuprea kártétele fiatal szürke nyáron

2006: 20 ha -on tarrágás (9 ha újraerdősítés)
40 ha -on 30-40%-os lombvesztés
2009: 90 ha-on 60-70%-os lombvesztés
8 ha-on 30%-os lombvesztés

Chrysomela cuprea kártétele fiatal nemes
nyár ültetvényen

Nyárfa púposszövő (*Pheosia tremula*)

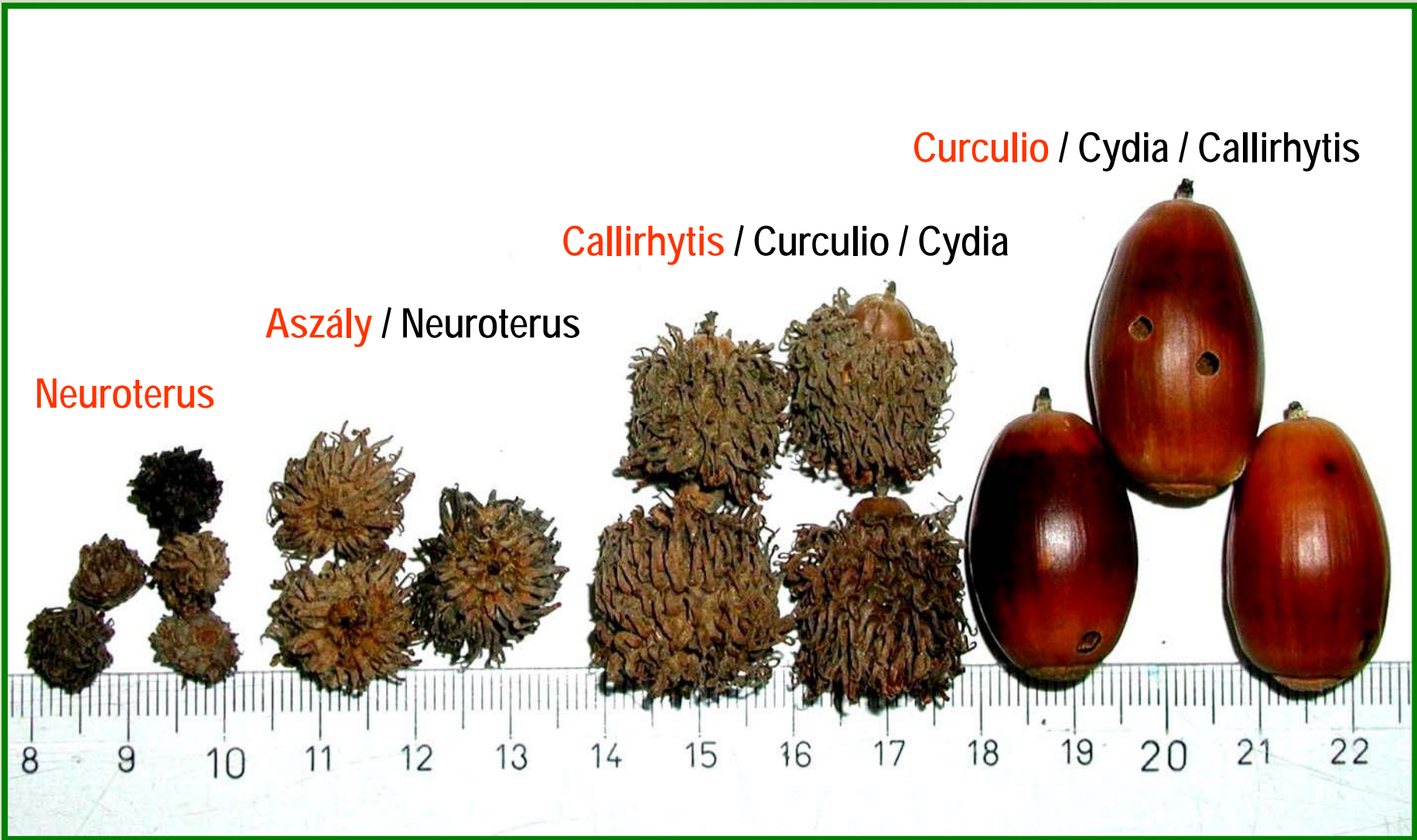
2009: 90 ha-on tarrágás
30 ha-on 60-70%-os lombvesztés
(24 ha-on védekezés)

Pheosia tremula tarrágás nemes nyár állományban

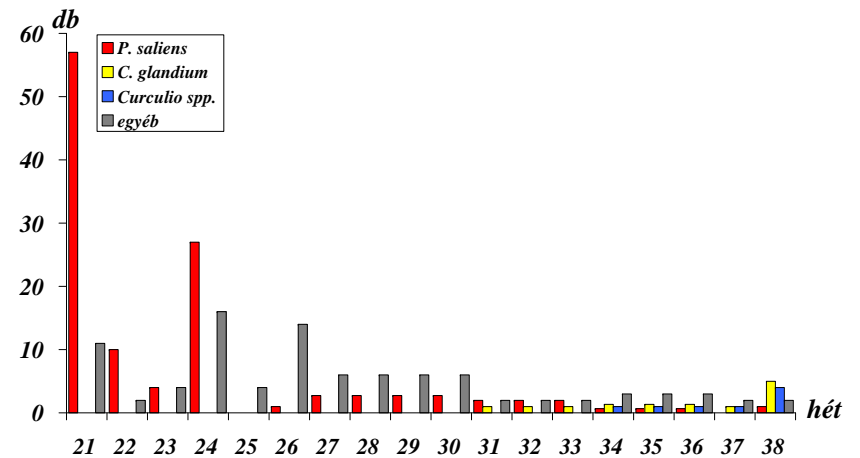
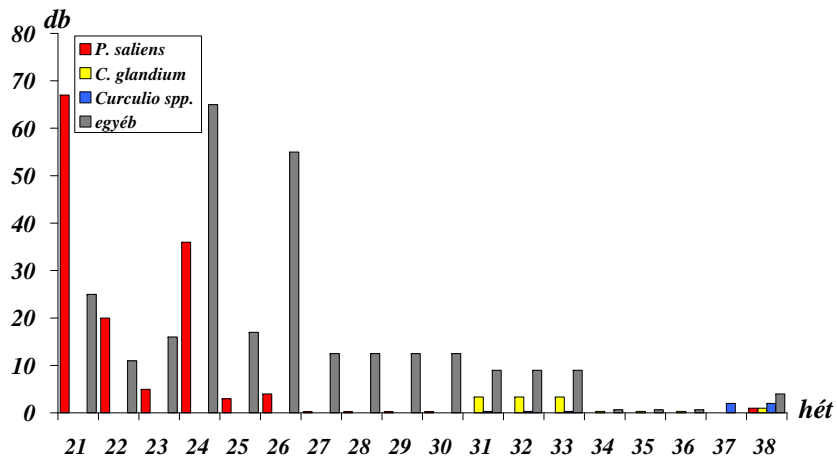
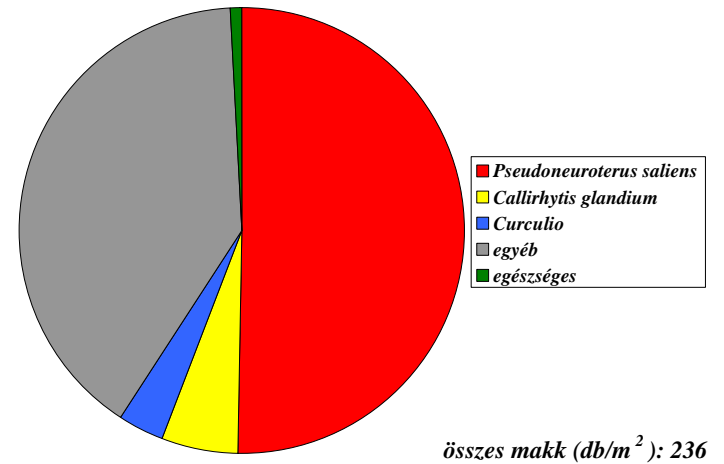
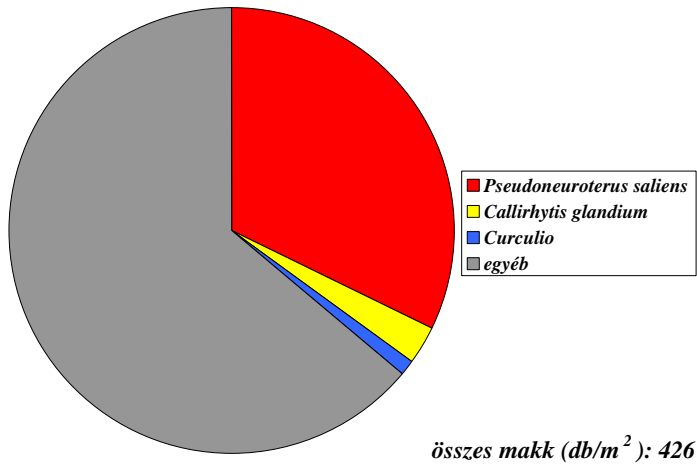
Új makk-kártevő

A Pseudoneuroterus saliens kétivarú (1) és egyivarú (2) nemzedéke

A makkhullás méret-kategóriái

A csermakk hullásmenete 2010-ben, két mintavevő kosárban (Gyermely)

Összefoglalva:

- Erdeinkre növekvő kárnyomás nehezedik. Különösen egyértelmű ez az utóbbi 15-20 évben.
- Növekszik a „klasszikus károk” gyakorisága és területi kiterjedése.
- Jövevény fajok (rovarok és kórokozók egyaránt) gyorsuló ütemben jelennek meg erdeinkben.
- Korábban jelentéktelennek tartott őshonos fajok lépnek fel kártételi szinten, illetve „elfeledett” fajok okoznak újra károkat.
- Ezek a trendek várhatóan folytatódni fognak, főként akkor, ha a klimatológusok hazánkra vonatkozó előrejelzései akár csak részben is igazolódnak.
- Az abiotikus károk (főként viharkárok) nyomán fellépő változások jelentős kárláncolatok kialakulásához vezethetnek.
- Ennek várhatóan jelentős ökológiai és ökonómiai hatásai lesznek.
- A kialakuló problémák orvoslására nem lesznek azonnali „csodaszerek”.

Újabb közvetett bizonyíték...

18th
Century

1900

1950

1970

1980

1990

2006

Köszönöm a figyelmet!